

Tilaaaja:

Turun kaupunki, Tilakeskus

Yliopistonkatu 27 a

20100 Turku

Hanke:

Kaupungintalon valtuustosalin tekniikan uudistaminen sekä seinä- ja kattopintojen restaurointi ja muut muutostarpeet

■ KORJAUSRAKENTAMINEN

KAUPUNGINTALON MUUTOSTYÖT

Kaupungintalon toisen kerroksen iso juhlasali toimii Turun kaupunginvaltuuston valtuustosalina. Salin pinta-ala on 213 m² ja siihen liittyvän yleisötilan pinta-ala on 58,5 m². Salissa on paikka 72 valtuutetulle ja seitsemän paikkaa puheenjohtajistolle. Lisäksi on pöytiä lehdistölle ja yleisötilassa penkit yleisölle. Sali voi toimia suurimmillaan 150 henkilön kokoontumistilana.

Kaupungintalon valtuustosalin muutostöistä on laadittu 29.4.2008 päivätty tarveselvitys ja siihen pohjautuva, 6.2.2009 päivätty, hankeselvitys. Lähtökohtana tarveselvityksessä oli valtuustosalin muutos monitoimisaliksi ja nykyisen AV-järjestelmän muuttaminen langattomaksi. Tarpeita on arvioitu uudelleen vuoden 2011 aikana ja alkuperäisestä ajatuksesta valtuustosalin käytöstä monitoimisalina on luovuttu. Valtuustosalin kokoustekniikka on kuitenkin uusittava ja seinä- ja kattopinnat restauroitava tai konservoitava. Koko talon osalta tulee laatia kuntosuunnitelma ja samalla tarkastella tilojen toiminnallisuutta.

Hankeselvityksen laatimisesta vuonna 2009 vastasi työryhmä, johon kuuluivat Keskushallinnosta Jouko Lehmusto, Kalevi Larmo, Museokeskuksesta Kaarin Kurri sekä Tilaliikelaitokselta Kari Saarinen ja Kaisa Simula. Sähkösuunnittelun asiantuntijana on toiminut Sähköinsinööritoimisto Matti Leppä Oy:stä Vesa Mylly. Vuoden 2011 aikana kaupungintalon kunnostustarpeita on arvioinut työryhmä, jonka puheenjohtajana on toiminut Seppo Lehtinen. Hankeselvityksen päivityksestä on vastannut Minna Juselius Tilakeskuksesta sekä Kaisa Simula Tilaliikelaitokselta.

Tässä hankeselvityksessä esitellään kaupungintalon kunnostustarpeet, mahdollinen toteutusaikataulu ja alustava kustannusarvio. Hankeselvitys keskittyy valtuustosalin välttämättömään tekniikan uudistamiseen ja restaurointiin, mutta samalla osoittaa muiden oheistilojen toiminnallisuuteen liittyviä kehitysehdotuksia.

Kaupungintalon sisäpinnat on kunnostettu peruskorjauksen yhteydessä vuonna 1999 - 2000 lukuun ottamatta valtuustosalin seinä- ja kattopintoja. Alkuvuodesta 2008 tehdyssä katselmuksessa todettiin, että seinien ja katon maalipinnat ovat lähes kauttaaltaan halkeilleet. Näin ollen näiden pintojen restaurointi on nyt tehtävä. Lisäksi nykyinen valtuutettujen AV-järjestelmä pitää uusia. Nykyiset valtuutettujen ja puheenjohtajiston kalusteet ovat kiinteitä kalusteita ja myös niiden kunnostaminen on ajankohtaista.

Turku 9.11.2011

1. YHDYSHENKILÖT	4
2. NYKYTILANTEEN ANALYYSI	5
2.1 Kohteen kuvaus.....	5
2.2 Historiaa ja museaalisia tavoitteita.....	5
2.3 Valtuustosalin	6
3. TOIMINNAN KUVAUS	7
3.1 Tilojen käyttö	7
3.2 Tulevaisuuden lisärakentamisen tarpeet ja mahdollisuudet	7
3.3 Rakennuslupa	10
4. TOTEUTTAMISAIKATAULU	10
5. KUSTANNUKSET JA NIIDEN RAHOITUS	11

Liitteet

<i>Liite 1:</i>	<i>Turun museokeskuksen laatima muistio restauroinnin ja säilyttämisen tavoitteista</i>
<i>Liite 2:</i>	<i>Kaupungintalon investointi- ja kunnostustyöt 2011-2013</i>
<i>Liite 3:</i>	<i>Aikataulu</i>
<i>Liite 4:</i>	<i>Sähköinsinööri toimisto Matti Leppä Oy:n lausunto Turun kaupunginvaltuuston kokouslaitteiston uudistamisesta (3 s.)</i>

1. YHDYSHENKILÖT

Tilaaaja:

Turun kaupunki, Keskushallinto

Yliopistonkatu 27 a

20100 Turku

Puhelin: 02-330000

Telekopio: 02-2627229

- Jouko Lehmusto
- Minna Juselius

Rakennuttajatehtävät:

Turun kaupunki, Turun Tilaliikelaitos

Yliopistonkatu 27 a

20100 Turku

Puhelin: 02-330000

Telekopio: 02-2624390

- Kaisa Simula
- Kari Saarinen
- Janne Virtanen

Sähkösuunnittelu:

Sähköinsinööri-toimisto Matti Leppä OY

Pitkämäenkatu 11 B

20250 Turku

Puhelin: 02-2546655

Telekopio: 02-2546665

- Vesa Mylly

Museaalisten asioiden asiantuntija:

Turun kaupunki, Turun Museokeskus

Kalastajankatu 4

20100 Turku

Puhelin: 02-330000

Telekopio: 02-2620444

- Kaarin Kurri

2. NYKYTILANTEEN ANALYYSI

2.1 Kohteen kuvaus

Turun kaupungintalo on rakennettu vuonna 1812 ja sen omistaa Turun kaupunki. Rakennus sijaitsee osoitteessa Aurakatu 2, 20100 Turku. Talo on kaksi kerroksinen. Ensimmäisessä kerroksessa on kokoustiloja oheistiloineen ja toisessa kerroksessa sijaitsee kokoustiloja ja valtuustosali oheistiloineen, jota tämä hankeselvitys pääsääntöisesti koskee.

Kaupungintalon sisätilojen peruskorjaus on tehty vuonna 1999 - 2000. Korjaus sisälsi tekniikan uusimisen, uuden hissien ja pintojen uusimisen valtuustosalia lukuun ottamatta.

2.2 Historiaa ja museaalisia tavoitteita

Turun kaupungintalo on rakennustaiteellisesti, kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti yksi Turun arvokkaimmista rakennuksista. Nykyisessä asussaan se ilmentää ennen kaikkea kaupungin kunnalliselämän puitteiksi muokattua arvokasta kokoontumis-, edustus- ja virastomonumenttia, mutta se viestii myös kaupungintalovaihetta edeltäneestä seurahuoneinstituutiosta autonomian ajan säätyläisten huvielämän keskuksena.

Rakennuksella on Turun oloissa poikkeuksellisen mittava elinkaari, miltei 200 vuotta. Vuonna 1812 valmistuneen rakennuksen suunnitteli mitä todennäköisimmin arkkitehti Charles (Carlo) Bassi. Seurahuone toiminnan lakattua Turun kaupunki osti sen vuonna 1878 kaupungintaloksi, johon valtuuston kokous- ja toimistotilojen ohella sijoitettiin mm. juhlahuoneisto ja huutokauppakamari. Vuosina 1884–85 toteutetun korjauksen suunnitteli arkkitehti Frans Anatolius Sjöström. Aiemmin ruotsalaista uusklassismia edustanut talo muutettiin niin sisältä kuin ulkoa uusrenessanssiasuun. Juhlahuoneisto ja sinne johtanut pääporashuone säilyivät tilasarjoina ennallaan, mutta niiden luonne muuttui runsaan koristelun, uuden kiinteän sisustuksen, loistelioiden kristallikruunujen ja juhlasalin katon korotuksen myötä aivan uudeksi. Vaativista marmoroinneista, katto-maalauksista ja sisätilojen stukkotöistä vastasi maalarimestari Samuel Koskinen.

Kaupungintalon käyttäjät vaihtuivat tuon tuosta ja etenkin alakerran huonejärjestelyitä muokattiin uusien käyttäjien tarpeeseen. Vuonna 1910 kaupunginarkkitehti J. Eskil Hinderssonin johdolla tehdyssä laajassa remontissa pääsisäänkäynnin eteen lisättiin tuulikaappi ja rakennukseen lisättiin sisävässat. Sisätilojen ilme muuttui oleellisesti, kun 1880-luvun tyyli-ihanteen mukainen tumma koloratuuri korvattiin vaaleilla sävyillä. Mm. juhlasalissa kattopinnot peitettiin ta-

soitteella ja vanhoja kipsimuottien avulla tehtyjä stukkokoristeita täydennettiin ja kuorrutettiin uudella pursotustekniikalla. Kipsipursotteella koristeltiin myös uuden tuulikaapin ja muutaman yläkerran huoneen seinäpinnat.

Rakennuksen julkisivuihin palautettiin vuonna 1968 alkuperäinen värytys, ja kun rakennus 1990-luvun lopulla peruskorjattiin kaupunginvaltuustolle, otettiin yhdeksi tavoitteeksi palauttaa myös sisätiloihin aito tunnelma. Pintaväritutkimuksen pohjalta haettiin eri aikakausista kertova värytys vastaanottotilaksi laajennettuun aulaan, alakerran huoneiloihin ja yläkertaan johtavaan pääporrashuoneeseen. Yläkerran ”kompassisalin” vuonna 1906 tehty parkettilattia uusittiin ja muiden huoneiden pintamateriaaleja kohennettiin ilman entistämistavoitetta. Valtuustosaliin lisättiin ainoastaan iv- ym. tekniikkaa ja kokolattiamatto puhdistettiin, mutta seinäpinnoille ei tehty mitään.

Turun museokeskuksen/Varsinais-Suomen maakuntamuseon kaupungintalon kulttuurihistoriallisen arvon vaalimiselle ja suojelulle asettamat tavoitteet koskevat rakennuksen julkisivujen ja arvokkaimpien tilasarjojen rakennustaiteellisen arvon ja tyylin säilymistä sekä kaupunginvaltuuston vaiheista kertovan arvokaan irtaimiston vaalimista. Rakennuksen korjausten ja varustelutason parantamisten yhteydessä tulee aina kiinnittää erityistä huomiota siihen, etteivät ne tarvearvorakennuksen ominaispiirteitä ja rakenteita.

Koska kohde on rakennushistoriallisesti tärkeä, tehdään kaikki muutostyöt yhteistyössä Turun Museokeskuksen kanssa.

2.3 Valtuustosali

Valtuustosali uusrenessanssityylisine koriste-elementteineen ja kiinteine vanhoine sisustuksineen on suurlinjoissaan säilynyt siinä asussa, jonka se sai vuonna 1885 valmistuneessa kaupungintalosaneeerauksessa. Salin ja koko 2. kerrosta hallitseva vaalea yleisilme periytyy kuitenkin 1910-luvun taitteessa toteutettuun korjaukseen. Salin nykyinen valtuustokalustus kiinteine valtuutettujen ja puheenjohtajiston pöytineen ja korotettuine latioineen on vuodelta 1965 ja yleisötilan nahkasohvat vuodelta 1972, mutta siellä on käytössä jonkun verran myös vanhoja irtotuoleja.

Vuosina 1964–65 apulaiskaupunginarkkitehti Paavo H. Salmisen johdolla tehdyssä peruskorjauksessa juhlasalin seinäpinnat maalattiin pääosin lateksilla säilyttäen 1910-luvun vaihteen vaalea värimaailma, lattiaa korotettiin (vanha tammiparkettilattia säilytettiin) ja valtuuston istuntosaliksi muutettuun huoneeseen hankittiin uusi tammikalustus. Istuimet verhoiltiin nahalla. Salminen ilmeisesti suunnitteli uniikkikaluston, jota täydennettiin 1970-luvun alussa yleisötilan nah-

kasohvilla. Sittemmin valtuutettujen ja puheenjohtajiston pöytiin on lisätty etupaneelit äänestys- ym. tekniikkaa kätkemään.

Museokeskuksen tutkija Kaarin Kurrin ja Konresta Oy:n edustajan Pekka Silvennoisen kanssa suoritettiin valtuustosalissa 24.4.2008 katselmus.

Katselmuksessa todettiin, että seinien ja katon maalipinnat ovat lähes kauttaaltaan halkeilleet. Mikäli seinien, kipsikoristeiden, pylväiden ja katon korjauksessa joudutaan poistamaan kaikki 1960-luvun pintakäsittelyt, on sali niin haluttaessa mahdollista palauttaa Sjöströmin suunnittelemaan asuun.

3. TOIMINNAN KUVAUS

3.1 Tilojen käyttö

Kaupungintalon 1. kerroksessa on aula- ja neuvottelutiloja oheistiloineen, joita käytetään kaupungin kokous-, edustus-, tiedotus- tai niihin rinnastettaviin tilaisuuksiin.

Toisen kerroksen suurta kokoustilaa (valtuustosali) oheistiloineen käytetään kaupunginvaltuuston istuntosalina. Yläkerran tiloja voidaan käyttää myös kaupunginhallituksen tai kaupunginjohtajan isännöimiin kaupungin omiin tilaisuuksiin kaupunginvaltuuston puheenjohtajan määrittelemien periaatteiden mukaisesti. Valtuustosalissa on kiintokalusteet ja langallinen kokous- ja äänentoistojärjestelmä. Kokousjärjestelmä on vanha ja siihen liittyvä tekniikka ei vastaa nykyvaatimuksia.

3.2 Tulevaisuuden lisärakentamisen tarpeet ja mahdollisuudet

Tarvittavat kunnossapito- ja muutostyöt:

Kaupungintalon vaatimia, tiedossa olevia, kunnossapitotöitä ovat

- vesikaton uusiminen
- räystäiden kipsikoristeiden ja rappausten korjaus
- IV-konehuoneen rakenteiden tutkiminen, laitteiden tarkastus ja kunnostus.
- 2.kerroksen wc-tilat

Tilaliikelaitos on teettänyt kohteessa sisäilma- ja kosteusteknisen kuntotutkimuksen, joka valmistui marraskuussa 2011. Tutkimuksen tuloksen on huomioitu tässä selvityksessä esitetyissä kunnossapito- ja muutostöissä.

Valtuustosali

- Vanhan kokousjärjestelmän ja äänentoistojärjestelmän uusiminen.
- Seinä- ja kattopintojen restaurointi ja vanhojen koristemaalauksen rekonstruointi.
- Valtuutettujen ja yleisötilan kalusteiden kunnostaminen

Seinä- ja kattopintojen restaurointi/konservointi

Seinä- ja kattopintojen viimeisestä huoltomaalauksesta on kulunut lähes 45 vuotta ja ne ovat likaantuneet ja paikoin lohkeilleet. Vuonna 1965 tehdyssä korjauksessa säilytettiin vuonna 1910 lisätyt koristeaiheet ja jatkettiin tuolloin luotu väriyty. Eteisaulaan ja juhlasaliin johtavaan pääportaikkoon vuosina 1999-2000 rekonstruoidun alkuperäisen väriytyksen myötä syntyi tyyllinen epäyhtenäisyys juhlasalin ja etenkin näiden välisen huoneen kesken. Sen vuoksi on esitetty, että lähitulevaisuudessa edessä olevan juhlasalin pintojen kunnostuksen yhteydessä myös juhlasali ja förmaakiksi kutsuttu pääeteinen palautettaisiin vuoden 1885 asuun.

Valtuustosalin ja yleisötilan pintaväritutkimus teetettiin kesällä 2008 Sellakka Oy:llä. Pintaväritutkimuksessa todettiin, että saliin on mahdollista palauttaa 1880-luvun värimaailma, mutta restauroinnin yhteydessä jouduttaisiin poistamaan vuonna 1910 pursotustekniikalla lisätyt kipsikoristeet. Pursotekoristeet ja alkuperäiset rappauserrokset ovat pääsääntöisesti hyväkuntoiset ja tiukasti kiinni, mutta osa pilastereista ja mm. holkan kapiteelit ovat krakeloituneet ja vaativat pinnan poistoa. Salissa tulisi tehdä ennen restaurointitavoitteiden määrittämistä kopokartoitus, jotta selviää uusimista vaativien alueiden todellinen laajuus.

Väritutkimuksen mukaan pilasterien, paneelien ja ovien listojen alkuperäiset värit voidaan ottaa suurelta osin esiin ja restauroida. Seinät, katto, kattolistat, rosetti ja holkan listoitus ja kipsikoristeet täytyisi rekonstruoida. Kipsipursotteet estävät kuitenkin täydellisen rekonstruoinnin. Koska ne ovat hyvin kiinni alustassaan ja hyväkuntoisia, ei niiden poistamiseen ole tarvetta.

Matalan yleisötilan alkuperäinen koristelu oli salia runsaampi ja poikkesi siitä aiheistoltaan. Vuoden 1910 maalaus hävitti niiden luonne-eron. Sen kattoa peitti maalauskoristelu, jossa hallitsevassa asemassa oli neljä medaljonkiin sijoitettua kiiltokuvamaista puttoa. Putot on mahdollista ottaa esiin (yksi on tutkittu) ja restauroida, mutta muu katto on rekonstruoitavissa pienin varauksin. Seinien maalauskoristeet ja kattolistat on mahdollista rekonstruoida alkuperäiseen asuun. Yleisötilan katon rappaus on heikosti kiinni ja vaatii rappauskorjauksia ja van-

han rappauksen kiinnittämistä injektoimalla. Myös kattolista on osittain injektoitava sekä uudelleen rapattava ja pieni osa kipsikoristeista uusittava.

Hankeselvityksen liitteenä on 7.11.11 päivätty Turun museokeskuksen laatima muistio restauroinnin ja säilyttämisen tavoitteista. **Liite 1.**

Sähkötekniikka:

Vanhan kokousjärjestelmän, äänentoistojärjestelmän ja AV-järjestelmän uusimiseen liittyvä sähkötekniinen suunnittelu tehdään erikseen hankkeen suunnitteluvaiheessa. Lähtökohtana on, että valtuustosalin kokoustekniikka, äänentoistojärjestelmä ja AV-tekniikka uusitaan vastaamaan tämän päivän vaatimuksia. Tarkoituksena on tuoda valtuustosaliin kannettavat tietokoneet telakka-asemineen. Samalla uusitaan Kompassisalin ja yleisötilan AV-järjestelmä.

LVI-tekniikka:

Salin ja yleisötilan ilmanvaihdon nykytilanne säilytetään. Käytössä on ns. syrjäyttävä ilmanvaihto, jossa tuloilma johdetaan pienellä nopeudella oleskelualueelle (alle 1,8 m korkeudelle) ja ”likainen” ilma poistetaan katon rajasta. Nykyistä ilmanjakoratkaisua ei ole mahdollista muuttaa ilman tilojen ilmeeseen vaikuttavia seurauksia (näkyviä päätelaitteita, koteloiteja tms.). Salin ja yleisötilan ilmanvaihto on riittävä 150 henkilölle.

Koneellinen tuloilma tilaan tulee puheenjohtajiston korokkeeseen integroiduista tuloilman piennopeuslaitteista (reikälevyt). Kyseisiä reikälevyjä ei saa peittää ja että niiden edessä pitäisi olla min. 1,0 m esteistä vapaa ”suojavyöhyke” tuloilmavirralle.

Koneellisen poistoilman päätelaitteet ovat integroitu salin kattokruunujen jalkaosaan. Ei muutoksia.

Salin lämmitys säilyy entisellään. Käyttäjän lausunnon mukaan ongelmia nykyisessä järjestelmässä ei ole ilmennyt. Ikkunapenkeissä verholevyjen takana olevat patterit ja venttiilit säilytetään.

Kuntotutkimuksen yhteydessä esille nousseet ilmanvaihtoon liittyvät korjaustyöt toteutetaan koko talon osalta erillisten suunnitelmien mukaan.

Oheistilat

Valtuustosalin tekniikan ja seinä- ja kattopintojen uusimisen yhteydessä on mahdollista tarkastella myös oheistilojen käyttötarkoitusta ja toiminnallisuutta. Valtuustosalin jäädessä vain nykyiseen käyttötarkoitukseen, on perusteltua miettiä muiden tilojen hyödyntämistä paremmin juhla- ja edustuskäyttöön. Esimerkiksi Kompassisali voitaisiin pienillä kaluste- ja sisustusmuutoksilla saada paremmin palvelemaan erilaisten tilaisuuksien tarpeita (mm hieman suuremmat lounastilaisuudet). Lisäksi yläkerran wc-tilat kunnostetaan ja niin sanottu etutila (203) ehostetaan tarjoilutiskin osalta. 1. kerroksessa kiinnitetään huomiota kokoustilojen valaistukseen. Käyttäjän toiveena on myös yhden kokoustilan sisustaminen edustavammaksi. Tarkempi erittely tehtävistä investointi- ja kunnossapitotöistä on esitetty **liitteessä 2**.

Muutostöiden suunnittelun yhteydessä on huomioitava kulkuun liittyvä turvallisuusnäkökulma. Lukitukset ja kulkuoikeudet on määriteltävä.

Rakennuksen ulkopuoli ja piha-alue

Tilaliikelaitoksen teettämän kuntotutkimuksen mukaan vesikatto tulee uusida. Vesikaton lisäksi uusitaan rännilämmitys ja korjataan räystäiden kipsikoristeet ja rappaukset. Lisäksi Kaupungintalon seinustan vierestä tulee poistaa kasvillisuutta ja rakennus valaista.

3.3 Rakennuslupa

Tehtävät muutostyöt eivät vaadi rakennuslupaa. Piha-alueen puiden kaatoon (Kiinteistöliikelaitos / Viherliikelaitos) on sen sijaan hankittava lupa rakennusvalvonnasta.

4. TOTEUTTAMISAIKATAULU

Kuntotutkimus

Tilaliikelaitoksen tilaama kuntotutkimus on valmistunut marraskuun alussa 2011 ja sen tulokset on huomioitu esitetyissä investointi- ja kunnossapitotöissä.

Investointi- ja kunnossapitotyöt

Muutostyöt toteutetaan vaiheistetusti siten, että vuoden 2012 aikana uusitaan vesikatto ja toteutetaan muut rakennuksen ulko- ja sisäpuolen kunnossapitotyöt. Lisäksi uusitaan tekniikkaa (valtuustosali, yleisötila ja kompassisali), tarkastetaan valaistukset (alakerran kokoustilat ja aula) ja tehdään kalusteiden kunnos-

tukset ja kalustehankinnat. Työt ajoitetaan siten, että Kaupungintalo on käytössä Turun päivänä (syyskuun puoli väli) 2012. Vuoden 2013 aikana kilpailutetaan ja toteutetaan valtuustosalin ja yleisötilan seinien ja katon restaurointi.

Vuonna 2012 valtuustosalin tulee olla pois käytöstä touko-elokuussa ja vuonna 2013 maaliskuusta alkaen vuoden loppuun asti.

Suunniteltu yksityiskohtaisempi aikataulu esitellään **liitteessä 3**.

5. KUSTANNUKSET JA NIIDEN RAHOITUS

Seinä- ja kattopintojen restauroinnin tai mahdollisesti konservoinnin hinnan määrittely on ennen suunnitelmien tekemistä mahdotonta. Työ tulee kuitenkin olemaan mittava. Suuntaa antava kustannusarvio on noin 1 000 000 euroa. Kokonaiskustannuksiltaan seinien ja katon restaurointi/konservointi tulee muodostamaan hankkeen suurimman kustannuserän. Myös restauroinnin tavoitteeksi valittu aikakausi vaikuttaa toteutusaikaan ja sitä kautta kustannuksiin.

Vanhan kokousjärjestelmän ja äänentoistojärjestelmän uusimisen kustannusarvio on noin 270 000 euroa. Tämä sisältää sähkötekniset työt ja hankinnat purku- ja suunnittelukustannuksineen. (**liite 4**). Kustannusarvio tarkentuu suunnittelun yhteydessä.

Vesikaton uusimisen alustava kustannusarvio on 300 000 – 500 000 euroa.

Muiden investointien alustava kustannusarvio on 100 000 – 150 000 euroa.

Kalusteiden hankinnan ja kunnostamisen hinnan määrittäminen tässä vaiheessa on vaikeaa. Suuntaa hinta-arvioon voidaan hakea esimerkiksi Porin kaupunginvaltuuston remontin yhteydessä hankittujen kalusteiden kustannuksista. Osa kalusteista teetettiin puusepällä ja osa ostettiin valmiista mallistoista. Kalustekustannukset olivat yhteensä noin 400.000 euroa.

Peruskorjauksen investointien kustannusarvio (seinä- ja kattopintojen restaurointi, vesikaton uusinta sekä valtuustosalin kokousjärjestelmän ja äänentoistojärjestelmän uusiminen sekä muut muutostyöt) on yhteensä noin 1.670.000 – 1 920 000 euroa. Tästä valtuustosalin seinä- ja kattopintojen restauroinnin osuus (**1 M€**) tulisi varata vuodelle 2013 ja loput **920 000** euroa jo vuoden 2012 budjettiin.

Keskushallinnon tulee varautua omassa budjetissaan kalustehankintoihin noin 500.000 eurolla.

LIITE 1

Turun kaupungintalo

Valtuustosalin ja muiden tilojen restaurointi sekä kunnossapito 2011-2013

- Seurahuone 1812, Kaupungintalo 1885; valtuustosalin 1965

Restauroinnin ja säilyttämisen tavoitteita, Turun museokeskus/ KK 10.11.2011

Valtuustosalin

- Sali sai nykyiset mittasuhteensa ja muotokielenensä vuonna 1885 valmistuneessa korjauksessa. Tällöin salin kaatoa korostettiin ja vanhemmat – 1810-luvun alussa tehdyt koristemaalaukset – peitettiin rapaten tehtyjen peili- ja pilasteri- ym. listoituksen alle. Sali oli yleisilmeeltään valoisa, mutta pilasterit, pylväät ja rintapaneelit, listat, reliefit ym. koristeet olivat moniväriset ja tummasävyiset. Yhtenäiset seinäpinnat olivat hiekankeltaiset. Yleisötila (appendix) oli erittäin koristeellinen, sen peileihin jäsenneilyt, koristemaalatut seinät olivat tummasävyiset ja katossa oli puttoaiheiset medaljongit.
- Vuonna 1911 tummasävyiset paneelit ja pilasterin vaalennettiin ja kattoon sekä holkkaan lisättiin kipsinsekaisella laastilla tehtyjä nk. pursotekoristeita. Nykyisen korotetun lattian alla oleva vanha, kompassiruusuksella koristeltu parkettilattia, korjattiin tai uusittiin.
- Nykyinen väritys ja kalusteet ovat vuodelta 1965 (yleisötilan sohvut 1970-lvulta). Väritys perustuu pitkälti vuonna 1911 tehtyyn korjaukseen, mutta siihen kuuluneita koristeaiheita (meandernauha) peitettiin osittain. Värit määrittä museoviraston konservaattori. T. Lindqvist.
- Seinät ovat lateksimaalia, pylväissä ja pilastereissa alkydimaali; pinnat irtoavat ja ovat krakeloituneita. Sen vuoksi pilastereiden ja seinäpintojen rappaus joudutaan uusimaan lähes kokonaan. Katot, listat ja kipsireliefit ovat pääosin hyväkuntoiset, joskin pieniä täydennyksiä on tehtävä.

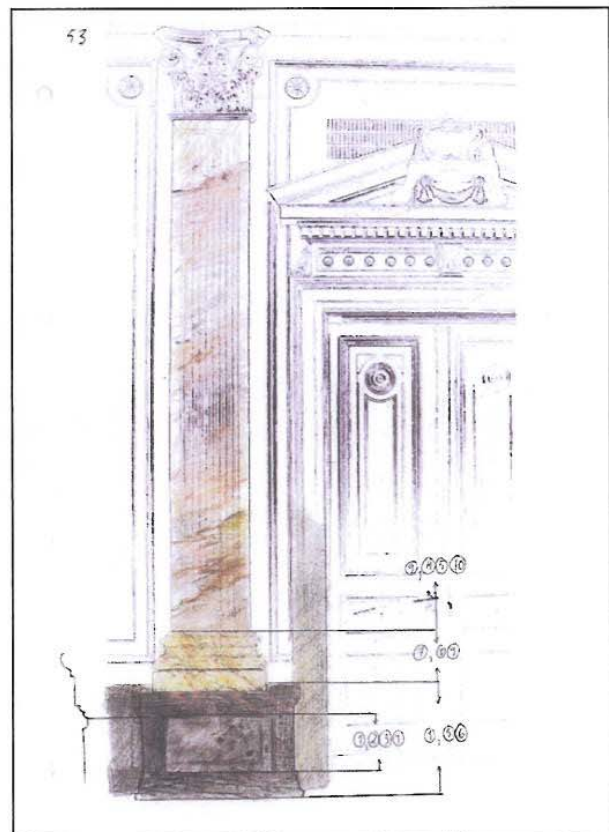
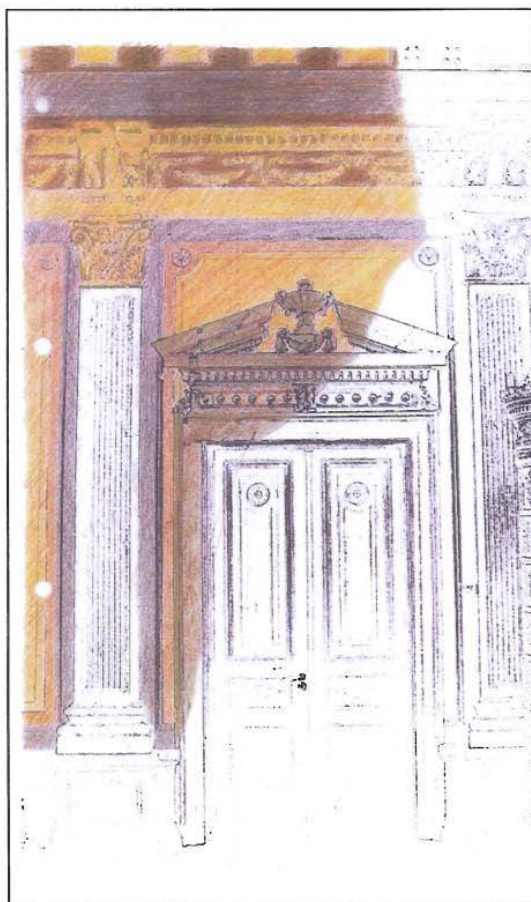
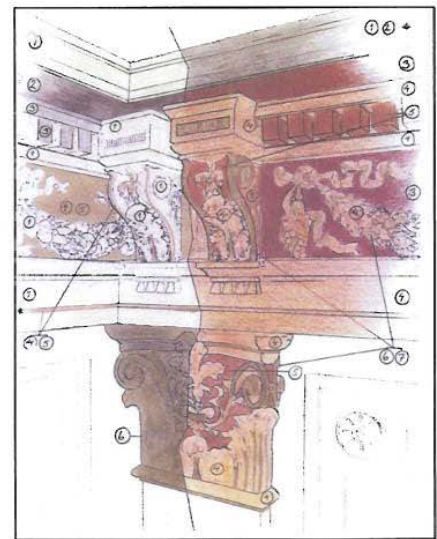
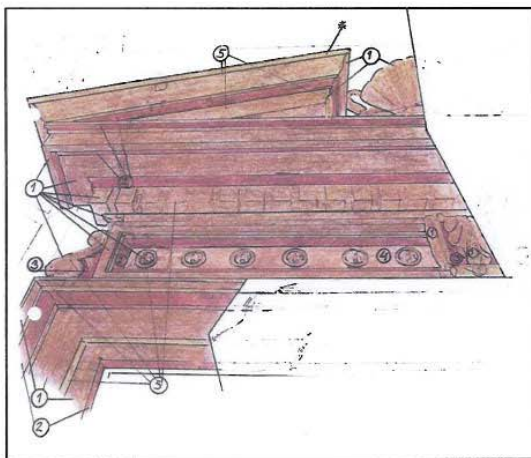
Valtuustosalin vuonna 1906, jolloin seinäpinnat värityksineen olivat vuoden 1885 asussa. Huom. musiikki-lehteri, joka poistettiin vuosina 1910-11 tehdyssä korjauksessa.

Tavoite: Pinnat restauroidaan ja niihin rekonstruoidaan poistettuja koristemaalauksia konservattorein erityistyönä.

Valtuustosali:

- Salin seiniin – kattolista ja siitä alaspäin – palautetaan 1880-luvun koloristinen uusrenessanssiväriyty. Katto restauroidaan 1910-luvun asuun, mikä vastaa valoisuudeltaan nykytilannetta. Katon reunaan lisätään vuonna 1911 poistettu meanderkoristenuha.
- Vaihtoehto: kaikki pinnat entisöidään 1910-luvun asuun
- Valtuustosalin 1960-luvulla tehdyt kalusteet kunnostetaan. Pöytiin myöhemmin lisätyt seinäkkeet voidaan poistaa.

Rekonstruktiopiirustuksia alkuperäisestä (1885) väriyksestä, Sellakka OY 2008:

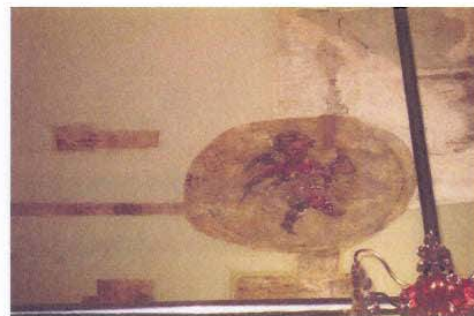
Yleisötila:

- Seinä- ja kattopinnat palautetaan 1880-luvun asuun.
- Restaurointi edellyttää katon kulmauksiin 1911 lisättyjen porsoteaiheiden poistamista

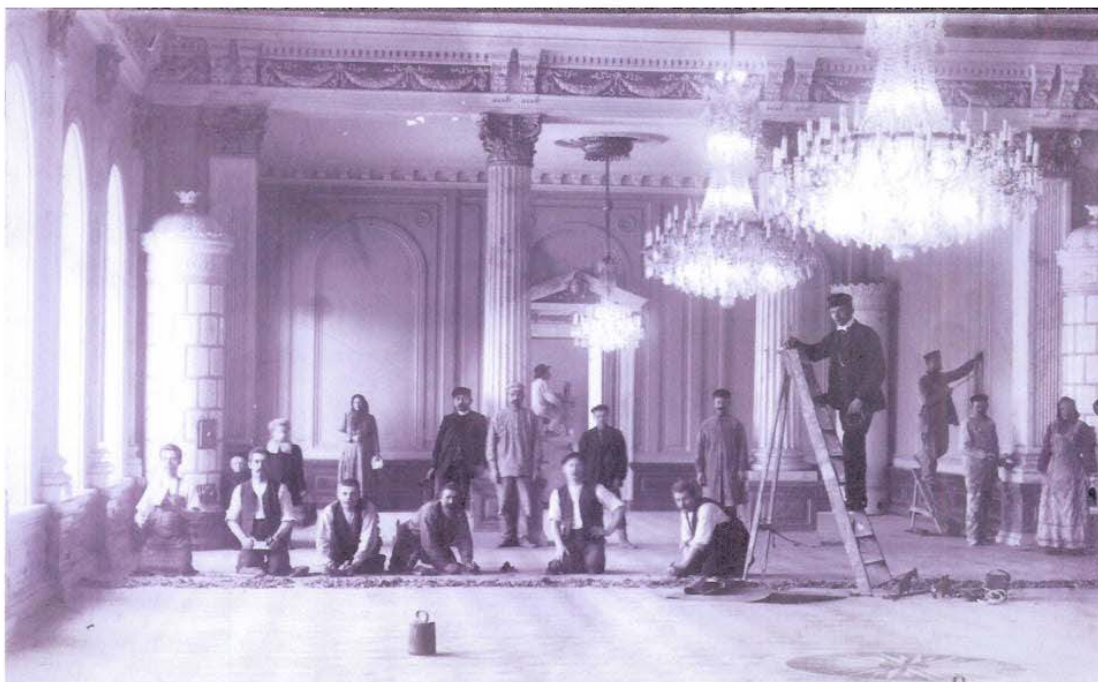
Perustelut valtuustosalin seinien ja yleisötilan palauttamiselle alkuperäiseen asuun ovat:

- rakennuksen arkkitehtonisen ilmeen eheyttäminen
- alkuperäisen maalaustyön korkealaatuisuus ja kulttuurihistoriallinen arvo. Kaupungintalon maalaustyö oli turkulaisen, erittäin arvostetun maalari-mestarin Samuel Koskisen ensimmäinen merkittävä työkohte.
- alkuperäisen värityksen kauneus. Esiin otetut vanhat pinnat ovat huomattavasti sävykkäämmät kuin 1910-luvun taitteessa tehty modernisointi puhumattakaan nykyisestä, lateksi- ja alkydimaalein luodusta ja likaantuneesta kokonaisilmeestä.

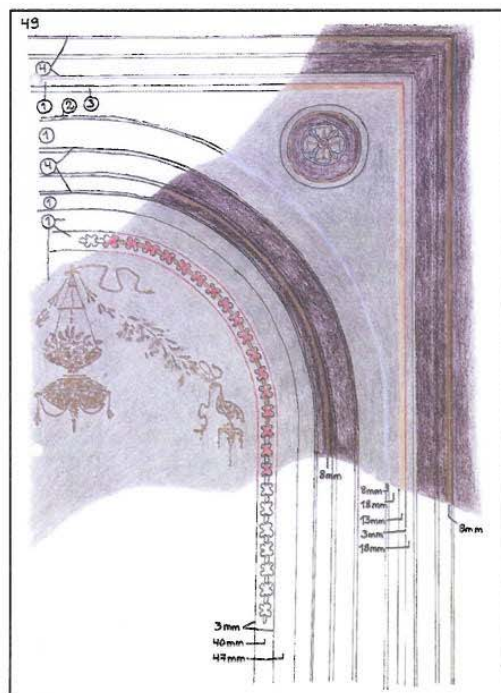
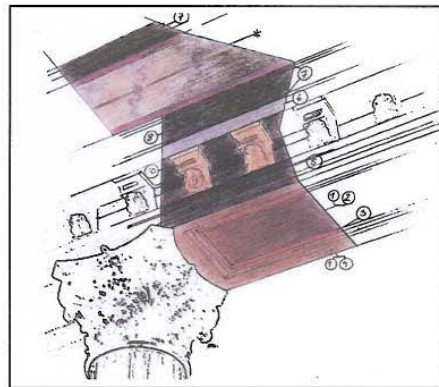
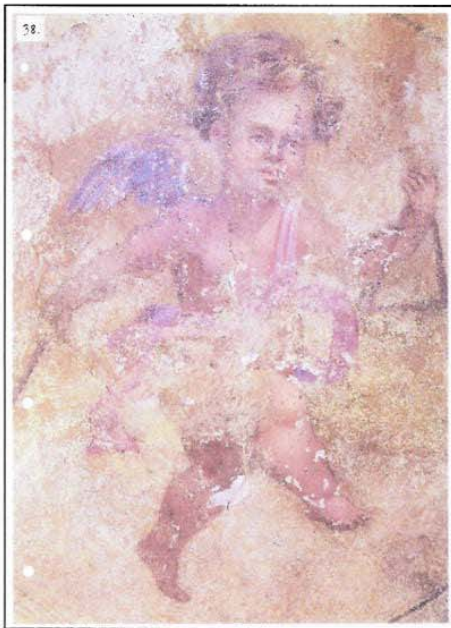
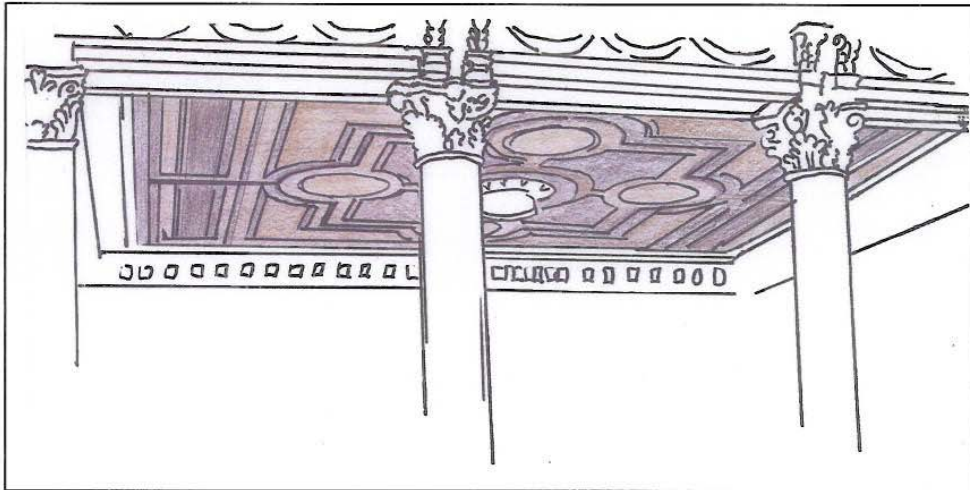

Kuva: ÅABS

Yleisötila 1890-luvulla (ylh. vas.) ja vuonna 1911. Ylhäällä oikealla kuva katon väritutkimustyöstä.

Rekonstruktiopiirustuksia ja valokuva yhdestä kattoon alkuaan kuuluneesta neljästä, pyörylään sijoitettusta puttopojasta (muut ovat tutkimatta), Sellakka OY 2008:

Kompassisali

- Nykyiset maalipinnat ja väritys ovat vuodelta 2000 (lateksimaali Harmony?). Seinien stukkokoristeet ovat vuonna 1911 tehdystä korjauksesta. Parkettilattia on uusittu vuonna 1999. Uusrenessanssityyliset tammipöydät ja -tuolit kuuluvat kaupungintalon alkuperäiseen kalustukseen (1885). Nojatuolit ja pikkupöydät lienevät 1960-luvun korjauksesta.

Tavoite:

- Seinä- ja kattopinnoista tehdään väritutkimus. Mahdolliset uudet värit määritetään sen pohjalta.
- Käyntikorttelineet/kandelaaberit korjataan.
- Kalusto säilytetään ja täydennetään tarkoituksenmukaiseksi.
- Vaihtoehto: Mikäli uusrenessanssituolit ja pöydät korvataan uusilla, hyödynnetään vanhoja tuoleja esim. yleisötilan irtokalusteina.

Tila 203 (etutila)

- Nykyiset maalipinnat ja väritys ovat vuodelta 2000 (lateksimaali Harmony?). Seinien stukkokoristeet ovat vuonna 1911 tehdystä korjauksesta. Nojatuolit ja pikkupöydät lienevät 1960-luvun korjauksesta.

Tavoite:

- Seinä- ja kattopinnoista tehdään väritutkimus. Mahdolliset uudet värit määritetään sen pohjalta.
- Kalusto säilytetään

Kokoustilat 119/Lindblom, 120/Rönnbäck ja 121/Armfelt

- Huonejako perustuu talon vanhimpaan vaiheeseen (1812), joskin sen ovi- ja ikkunajakoihin on tehty muutoksia ja mm. huoneesta 119 on 1910-luvun korjauksessa poistettu yläpohjaa kantaneet pilarit. Nykyinen väritys on vuodelta 2000. Se perustuu väritutkimuksissa esiin otettuihin koristemaalauksiin siten, että 1880-luvulla tehdyn koristeaiheen yksi väri on valittu seinäpinnan pääväriksi ja alkuperäiset peilijaot on merkitty yksinkertaisella koristeiviivalla (lateksimaali Harmony). Huoneen 119 yhden seinän koristeaiheen malli on otettu Seurahuoneen biljardisalin (121) 1800-luvun puolivälissä tehdystä koristemaalauksesta (toteutusmaali munatemperra). Katot ovat madalletut ja niihin on upotettu iv- ja sähkötekniikka. Tummasävyinen parkettilattia ja kalusteet ovat vuodelta 2000.

Tavoite

- Nykyinen, talon alkueräisen arkkitehtuurin kanssa sopusoinnussa oleva seinäpintojen väritys säilytetään.

Kokoustila 118/Kumlin

- Huonetila perustuu vuoden 1885 saneeraukseen. Seurahuonevaiheessa se oli osa isohkoa kamaria. Huoneen nykyinen väritys on vuodelta 2000. Seinien roiskekuvioidun paneelin malli perustuu huoneen 121 väritutkimuksessa esiin saatuun vanhimpaan värikerrokseen (1812?).

Tavoite

- Seinä- ja kattopinnoista tehdään väritutkimus.
- Museokeskuksella ei ole perusteita esittää nykyisen värityksen säilyttämistä juuri tässä huonetilassa, joskin se on ilmaisuvoimainen havainnollistaessa talon menneisyyttä.

Kaupungintalon kunnostustyöt

Tila	Tehävä	Seitys	kunnossapito/investointi toteutaja	huomioitava *
ULKOPUOLI / PIHA-ALUE				
	kasvillisuuden poisto / uudet istutukset rakennuksen valaistus	Suunnitelmien mukaisesti	kunnossapito kunnossapito	Puiden kaatolupa (M/Perilaevallos) Kunnostotilikaalios
ULKOPUOLI / RAKENNUS				
	räystäät (kipsikoristeiden ja rapposien korjaus) vesikaton ja rännällämmityksen uusinta	Suunnitelmien mukaisesti Suunnitelmien mukaisesti	kunnossapito investointi	Tilikaalios Tilikaalios
SISÄPUOLI 1.KERROS				
	kokouslojan ja aulan valaistus	Selvitettään / valaistusosa parannelaan riittäväksi	kunnossapito	Tilikaalios
	kokousilla 118kumlin kunnostus, valaistus	Senien maalaus, lahtamateriaalin vaihto	investointi	Tilikaalios
SISÄPUOLI 2.KERROS				
	kokoustehtäimen, äänentoistojärjestelmän sekä Av-tekniikan uusinta (sähkötekniikan suunnittelu ja laitehankinnat)	AV-järjestelmän uusinta ja laitekaapin hankinta. Uusien intokalusteiden hankinta	investointi	Työllinen yhteensopivuus saiin kanssa, toiminnallisuuteen näkökulma keittiön edustajalta
	monipuoliteeminen	Tarjokilpiskin kunnostaminen liian muiden huonekalujen kanssa yhteensopivaksi.	kunnossapito	kalusteet käyttäjän hankinta / Keskushallinto teknisiä Tilikaalios
	tilan 203 (etutila) tarjokilpiskin kunnostus	huonekalujen kanssa yhteensopivaksi.	investointi	Tilikaalios
	we-tilat kunnostus	209 ja 210 kalusteiden vaihto, 216 ja 217 yhdistäminen yhdeksi wc:ksi	kunnossapito	Tilikaalios
VALTUUSTOSALI JA YLEISÖTILA				
	kokoustehtäimen, äänentoistojärjestelmän sekä Av-tekniikan uusinta (sähkötekniikan suunnittelu ja laitehankinnat)	Suunnitelmien mukaisesti	investointi	Laitehankinnosta vastaa käyttäjä
	senien ja kalon restaurointi	Suunnitelmien mukaisesti	investointi	Käyttäjää toivoo vassleita säilyä. Valittu aikakausi vaikuttaa työn kestoon ja kustannuksiin.
	kalusteiden kunnostus	Valtuustosalin ja yleisötilan vanhojen kalusteiden kunnostus	investointi	poistettavat uusitaan teknikan kanssa yhteensopiviksi ja muutetaan kakkien kalusteiden yleiskunnostus
KOKO TALO				
	ilmavahto	Suunnitelmien mukaisesti	kunnossapito tsi investointi	Tilikaalios

* Museoviraston näkemykset ja ohjeet otetaan huomioon kaikessa tekemisessä

4.11.2011 Kaisa Simula/Mirna Jusellus/Kari Saarinen/Janne Viitanen

8.11.2011 päivitetty/Mirna Jusellus

9.11.2011 päivitetty/Kaisa Simula

KAUPUNGINTALO Aurakatu 2**Kunnossapitotöiden ja investointihankkeen aikataulu 2011-2013****VUOSI 2011****Kaupunginhallituksen päätös hankkeesta****Koko kiinteistöä koskevan sähkö-, LVI-, valtuustosalin arkkitehti- ja kalustesuunnittelun kilpailutus.**

Erillisenä suorahankintana voidaan tilata kokous- ja AV-tekniikan suunnittelu suunnittelijalta, joka on suunnitellut nyt käytössä olevan tekniikan.

Kunnossapitotöiden arkkitehtisuunnittelu toteutetaan kaupungin omana työnä.

VUOSI 2012**Suunnittelu tammi-maaliskuu.****Valtuustosalin restauroinnin osalta suunnittelu-aika on väljempi.****Investointihankkeen kilpailutus huhti-toukokuu****Investointihankkeen toteutus touko-elokuu:**

- valtuustosalin tekniikan uusinta
- yleisötilan ja Kompassisalin kokoustekniikan uusinta
- irtokalustehankinnat Kompassisaliin
- valtuustosalin ja yleisötilan irtokalusteiden kunnostaminen
- 1.kerroksessa kokousotilan 118 pintojen uusiminen ja valaistuksen tarkistus
- vesikaton uusiminen. Tältä osin työ aloitetaan heti keväällä kun se on mahdollista ja aikataulu laaditaan niin, että työt ovat valmiita viimeistään syyskuun lopussa.

Kunnossapitotöinä touko-elokuu:

- piha-alueet: kasvillisuus, valaistus

Ulkovaippa:

- räystäiden kunnossapitotyöt
- julkisivujen korjaustyöt

Sisätilat:

- 2.kerroksessa wc-tilojen kunnostus
- 2.kerroksen tilaan 203 tarjoilutiskin kunnostus
- ilmastointiin liittyvät korjaustyöt
- 1. kerroksen valaistuksen tarkistaminen

VUOSI 2013**Investointihankkeen kilpailutus tammi-helmikuu****Investointihankkeen toteutus maalijoulukuu**

- valtuustosalin ja yleisötilan seinien ja katon restaurointi

10.11.2011 Kaisa Simula

6443

TURUN KAUPUNKI

25.04.2008

Turun Kaupunginvaltuuston kokouslaitteiston uudistaminen**1. Valtuutettujen kokouspöytien näyttölaitteiden uudistaminen**

Valtuutettujen pöytien ja puheenjohtajan-, lehdistö- ja yleisöpöydän pieniä 10" näyttöjä on yhteensä 40 kpl. Näyttöjen korvaaminen uusilla näyttöillä voidaan myös suoraan tehdä mutta silloin vaihdosta saatava hyöty jäisi kuvan laadun suhteen vaatimattomaksi.

Kaupungintalon vuoden 2000 remontin yhteydessä valtuustosalin valtuutettujen pöytiin on tehty tietoverkkokaapelointi, jota voidaan tarvittaessa hyödyntää valtuutettujen näyttöjen uusimisessa. Jos niin ei voida tehdä, voidaan nykyisestä näyttökaapeloinnista myös rakentaa verkosto uusille näyttöille hiukan kalliimmalla.

Kustannusrakenne on laskennallisesti seuraava

1.1 Kuvavälitys valtuutettujen pöytiin tietoverkkokaapeloinnilla ja toinen videoprojektori

- 10,4 " näyttöt sovitettuna pöytiin	40 kpl	50000 € (alv 0%)
- verkostotarvikkeet ja aktiivilaitteet		15000 € (alv 0%)
- toinen videoprojektori ja valkokangas		11000 € (alv 0%)
- asennustyöt		10000 € (alv 0%)
	Yhteensä	n. 90000 € (alv 0%)

Hinnasta yli puolet on näyttöjen hintaa, joka koostuu ns. "raaka"näytöstä ja sen sovittamisesta pöytään. Ko. kokoisia näyttöjä on saatavana hintahaitarilla 200-1200 €, joten näytön laadun/hinnan vaikutus ja sopivuus pöytään ja nykyiseen kehykseen on hinnan kannalta ratkaiseva. Hintaaeroa voi olla 20000 € (alv 0%).

1.2 Kuvavälitys valtuutettujen pöytiin nykyisellä kaapeloinnilla

Kaikki laitekohdat samat kuin kohdassa 1.1 suunniteltu ja asennuskustannukset + 5000 € (alv 0%)

6443

2. Valtuustosalin muuttaminen monitoimisaliksi

Valtuustosalin av- ja sähkökaapelointien kaapelointireitti kulkee valtuustosalin eteisestä kompassisaliin kautta valtuustosaliin puheenjohtajan pöydän alle, josta haarautuu valtuustosalin välilattian alla kullekin peräkkäiselle pöytäriville erikseen ja lisäksi yleisölehterille ja sali ikkunaseinälle.

Jos nykyinen valtuustosalin lattia puretaan, purkautuu muutakin kuin valtuutettujen pöytien osuus valtuustosalin av- ja sähköjärjestelmistä. Tällöin joudutaan tekemällä uusia asennusreittejä joko ullakon/katon, 1.krs:n/valtuustosalilattian tai puheenjohtajanpöydän/valtuustosalin lattian kautta, jotta valtuustosalin ikkunaseinän ja yleisölehterin nykyiset asennukset voivat säilyä. Muussa tapauksessa esimerkiksi videoprojektorin nykyisenkaltainen käyttö ei lattian purkamisen jälkeen ole mahdollista. Samalla myös koko nykyinen valtuustosalin av-järjestelmä käytännössä hävitetään ja tilalle joudutaan rakentamaan täysin uusi laitteisto, joka kyllä osittain hyödyntää nykyistä kokoonpanoa, mutta taloudellista hyötyä sillä ei saavuteta.

Uudelleen joudutaan rakentamaan valtuustosalin kokousjärjestelmän lisäksi

- valtuustosalin äänentoistojärjestelmä
- valtuustosalin av- ja valaistusohjausjärjestelmä
- osa sähköjärjestelmää

Jos nykyinen kaltainen valtuustosali näyttöjärjestelyä ei voida korvata videoprojektoreilla, tulee kyseeseen suurkuvanäytöt, joita ehkä voidaan asentaa valtuustosaliin, jos vain sopiva paikka löytyy ja esteettiset ja historialliset seikat saadaan kuntoon.

Nykyisen videoprojektorin kuvan leveys valkokankaalla on n 2,5 metriä, mitä on pidetään riittävänä enintään n 10 metrin katseluetäisyydellä. Tämän levyistä (n.100") suurkuvanäyttöä ei valmiina saa "vapailta markkinoilta" ja erikoisrakenteen hintaa on turha arvailla. Vakiokokoisista näytöistä lähinnä on 70" :n plasmanäyttö, jonka listahinta on n. 35000€ (alv 0%). (kuvakoko 1750x 1050 / katseluetäisyys max n. 7 m). Kohtuuhintaisia ovat lähinnä on 64" suurkuvanäytöt(kuvakoko 1500x 900 / katseluetäisyys max n. 6 m), joiden hinta on alle 10000 € (alv 22%).

6443

2.1 Av- ja sähkötekniset työt ja hankinnat

- langaton IR- tekniikalla toimiva valtuustojärjestelmä (72 valt.) (tässä järjestelmässä ei ole pöytä- tai valtuuteittukohtaista näyttöä)	85000 € (alv 0%)
- äänentoistolaitteet	22500 € (alv 0%)
- Av-ohjauskeskus ja käyttölaitteet	15500 € (alv 0%)
- toinen videoprojektori ja valkokangas	11000 € (alv 0%)
- muutokset yleisölehterillä ja lehdistöpöydissä	15000 € (alv 0%)
- käyttöönotto ja ohjelmointi	8000 € (alv 0%)
Av-laitteet yhteensä	n. 160000 € (alv 0%)
- sähköasennus ja purkutyöt	90000 € (alv 0%)
- av- ja sähkösuunnittelu	15000 € (alv 0%)
Kaikki yhteensä	n. 265000 € (alv 0%)

Turku 25. päivänä huhtikuuta 2008

SÄHKÖINSINÖÖRITOIMISTO MATTI LEPPÄ OY

Vesa Myllys